

PAPEŽ JE POSEBNO POČASTIL GENERALA FRANCA

FAŠISTIČNA ARMADA PRODIRA PROTI SEVERU TER JE OD TORTOSE ODDALJENA KOMAJ ŠEST MILJ

Papež je podelil generalu Francu apostolski blagoslov. — Španski menih proglašen za svetnika. — Pokrajina okoli Tortose je zelo ugodna za obrambo. — Fašisti ne morejo raztegniti svoje črte ob morju. — Bombardiranje Cartagena.

VATIKAN, 18. aprila. — Papež Pij XI. je med velikimi svečanostmi v baziliki sv. Petra razglasil tri nove svetnike ter je nato podelil papežev blagoslov 150.000 vernikom, ki so se zbrali na trgu pred baziliko.

Papež je sedel na nosilnem prestolu in z zlato tiaro, ki je blestela v pomladnem solncu. Mnogi so videi papeža le kot majhno suho osebo, toda, ko je zapel velikonočni blagoslov, je bil njegov glas močan navzlic visoki starosti 80 let in njegovi težki bolezn. Njegov osebni zdravnik dr. Aminta Milani je rekel, da je papež napor dobro prenesel in da je njegova utrujenost samo naravna.

Novi svetniki, ki jih je papež razglasil, so: Andrej Bobola, Poljak; Salvador da Horta, Španec in Giovanni Leonardi, Italijan.

VATIKANSK OMEŠTO, 18. aprila. — Papež Pij XI. je danes podelil papeški blagoslov španakemu fašističnemu generalu Franciscu Francu in zaprosil božje milosti za stvar španskih vstašev.

Franco se je bil zahvalil papežu, ker je proglašil za svetnika Salvatora da Horta, španskega meniha in čudodelnika, ki je živel v šestnajstem stoletju. Papež mu je odgovoril:

— Z veseljem smo opazili, da je v odgovoru Vaše ekscelence izražena velika vernost katoliške Španije. Iz dna srca prosimo za Vas božje milosti in Vam pošiljamo apostolski blagoslov.

VINAROS, Španska, 18. aprila. — Fašistično levo krilo pod poveljstvom generala Garcia Valina prodira ob obrežju iz Alcanarja, ki se nahaja 5 milj severno od Vinarosa, proti San Carlos de la Rapita, ki se nahaja na najjužnejšem koncu velike delte reke Ebro.

Fašisti so v nedeljo popoldne zavzeli vas Preginala ob glavni cesti, ki pelje iz Valencije v Barcelono.

Pokrajina okoli Tortose, ki jo še vedno drže republikanci, je zelo ugodna za obrambo. Trije železni mostovi peljejo čez Ebro. Mesto so prebivalci popolnoma zapustili.

Fašisti so pri nekem ujetniku našli povelje poveljnika vladne 26. divizije, ko obdoljuje umikajoče se polke bojazljivosti. Povelje ukazuje vojakom, da postrelijo vse častnike, ki se umaknejo s svojih postojank brez povelja vrhovnega poveljstva.

HENDAYE, Francija, 18. aprila. — Pod poveljstvom admirala Juana Cervere je fašistično brodovje pod vodstvom križarke Canarias odplulo iz Palme ter bo prevzelo patrolo 25 milj dolgega obrežja, ki ga je zavzela armada generala Franca. Brodovje je dobilo povelje, da pomaga armadi na suhem.

Na osrednji katalonski fronti, kjer republikanci zadržujejo fašiste že dva tedna, so začeli fašisti z novimi napadi in skušajo najti kako slabo točko, kjer bi mogli prebiti vladno črto.

MADRID, Španska, 18. aprila. — Republikanska armada se trdno upira fašistom, da ne morejo raztegniti svoje črte ob morju. Vladni poveljniki tudi naznanjajo, da se vladna armada na severu ob

Predsednikova predloga zadeva na odpor

FRANCIJA SE BOPOGAJALA Z ITALIJO

Daladier je bil povabljen v London. — Francija hoče naglo skleniti pogodbo z Italijo.

PARIZ, Francija, 18. aprila. — Francoski vnanji urad je naznanil, da je angleška vlada povabila ministrskega predsednika Edouarda Daladiera in vnanjega ministra Georges-a Bonnet-a v London 28. aprila.

Poročilo dalje naznanja: "Bonnet je obvestil angleškega poslanika sir-a Erica Philippsa, da sta skupno z ministrom predstnikom z vsejsem sprejela povabilo angleške vlade."

Ko francoski listi razpravljajo o novi angleško-italijanski prijateljski pogodbi, pravijo, da želi tudi Francija čimprej skleniti z Italijo slično pogodbo. Glede tega se bosta Daladier in Bonnet v Londonu razgovarjala z angleškimi državljani.

Francija je posebno razburila v angleško-italijanski pogodbi določba, po kateri se je Italija zavezala, da abesinskega vojaštva ne bo vporabljal izven Abesinije. To je velike važnosti, kajti Franciji je mnogo ležeče na tem, da v slučaju vojne dobi čim več vojaštva iz Maroka, Alžira, Somalije in iz ekvatorske Afrike. V svetovni vojni je imela Francija mnogo vojakov iz svojih afriških kolonij. Vsled tega se boji, da bo Italija zahtevala, da se tudi Francija zaveže, da ne bo v kakš evropski vojni uporabljala čet iz svojih afriških kolonij.

Pariški listi so odmerili mnogo prostora govorn čehoslovaškega predsednika dr. Beneša, ki je izrazil željo, da bi prišlo med Čehoslovaško in Nemčijo do prijateljskega sporazuma. Uvodni članek v listu "Temps" odobrava stališče čehoslovaškega predsednika, ker bi sporazum med Čehoslovaško in jo mora pri bodočih pogajanjih z Nemčijo vpoštevati in posebno povdarjati.

HORE-BELISHA NA MALTI

VALETTA, Malta, 17. aprila. — Angleški vojni minister Leslie Hore-Belisha je dospel na Malto, da nadzira utrdbno strategičnega angleškega otoka, ki leži med Italijo in Afriko.

francoski meji hrabro brani, da fašisti ne morejo prebiti črte proti morju.

Fašisti so prekorajčili reko Segre v bližini Bo-maigue na severni fronti, toda so bili zopet vrženi čez reko z velikimi izgubami.

Fašistični aeroplani so bombardirali Cartageno, vojno пристanišče vladnega brodovja. Ko so fašistični aeroplani bombardirali Reus, je bil en njihov aeroplan izstreljen.

JUGOSLAVIJA SE ZEDINUJE

S priklonitvijo Avstrije k Nemčiji je habsburska nevarnost odstranjena. Mačkova stranka se bo najbrže razcepila.

DUNAJ, Avstrija, 18. aprila. — Poročila iz Beograda naznanjajo, da so oblasti mnenja, da bo priklonitev Avstrije k Nemčiji mnogo pripomogla k zedinjenju med tremi narodnimi skupinami v Jugoslaviji.

Beograd je mnenja, da hrvaško vprašanje ne pomeni nevarnosti za edinstvo dežele, kajti nevarnost, da bi Habsburžani še kdaj prišli na avstrijski prestol, je sedaj odstranjena. Hrvatsko vprašanje je sedaj postalo notranje vprašanje, ki more biti rešeno s sporazumom med Hrvati in Srbi.

Jugoslovanski listi naznanjajo, da nekateri pristasi Mačkove kmetijske stranke nameravajo zapustiti stranko in vstanoviti novo stranko, ki se bo vrnila v parlament in bo s tem pokazala, da je pri volji sodelovati s Srbi. Vsled tega namerava vlada razpisati nove volitve, da bodo imeli nezadovoljniji v Mačkovi stranki priložnost priti v narodno skupščino in razbiti Mačkovo gibanje.

Toda dr. Maček se še vedno drži svoje politike, da hrvatski poslanci ne smejo sedeti v narodni skupščini, da mora biti ustava premenjena in da mora Hrvatska dobiti avtonomijo.

Dr. Maček pravi, da pomeni priklonitev Avstrije k Nemčiji enako nevarnost za Hrvate in Srbe ter zatrjuje, da more samo sporazum med obema narodoma zagotoviti bodoči obstoj Jugoslavije.

Upanja hrvatskih monarhistov so se razblinila in po nekem poročilu iz Zagreba so bili na Dunaju aretirani mnogi hrvatski narodni voditelji in med njimi tudi general Sarkoti.

"MORILEC" LINDBERGH-VEGA OTROKA

ATLANTIC CITY, N. J., 18. aprila. — Tukajšnji policiji je bila poslana razglednica z naslednjo vsebino:

— Jaz sem umoril Lindberghovega otroka. To vam še enkrat povem. Niste me še dobili in me tudi nikdar ne boste. Rev. L. Murden.

Policija je mnenja, da je poslal karto kak slaboumež.

VOLILNI BOJ V PENNSYLVANII

Reorganizirana državna Delavska federacija je proti demokratu Kennedyju in proti republikancu Pinchotu.

HARRISBURG, Pa., 18. aprila. — Vodstvo reorganizirane Delavske federacije v državi Pennsylvaniji ni hotelo vključiti v seznam kandidatov za primarne volitve republikanca, Gifforda Pinchota in demokrata Thomasa Kennedyja, ki hočeta biti imenovana za guvernerna kandidata.

Kakor znano, podpira Kennedyja John L. Lewis, načelnik CIO. James McDevitt, predsednik Federacije, je izjavil, da se njegova organizacija še ni odločila za nobenega kandidata.

Primarne volitve bodo dne 17. maja. Kakor vse kaže, bo borba zelo vroča. Po mnenju političnih izvedencev imajo demokratje le malo prilike za zmago.

Pri zadnjih predsedniških volitvah je v hipnem navdušenju sicer glasovala Pennsylvanija za Roosevelta, dočim je v bistvu država še vedno republikanska.

GENERAL PERSHING JE OZDRAVEL

TUCSON, Ariz., 18. aprila.

General John J. Pershing se je v nedeljo s posebnim vlakom odpeljal iz Tucsona v New York, kjer hoče biti 22. aprila navzoč pri poroki svojega sina Warren-a z Muriel B. Richards.

Toda Pershing je rekel, da ne bo prevzel vloge starešine, ker mu njegove moči ne dovolijo.

Takoj po poroki namerava general Pershing iz New Yorka odpotovati v Washington.

Generalovo zdravstveno stanje se je zadnje čase zelo izboljšalo in je vesel, da se more umakniti preveliki vročini na jugu in odpotovati bolj proti severu.

Pri odhodu vlaka se je zbral na železniški postaji mnogo ljudi, da se poslovijo od generala Pershinga. Ž njim potujejo njegov pribožnik, stotnik Geo. E. Adamson, zdravnik dr. Roland Davison, bolničarka Miss Marlaire in sergeant C. Shaef-er.

CHAPLINOV ROJSTNI DAN

HOLLYWOOD, Cal., 17. aprila. — Včeraj je sloviti filmski igralec Charlie Chaplin dosegel starost 49 let. Iz njegovega urada je bilo naznanjeno, da "trdo" dela. Sedaj se nahaja v Del Monte in filma novo svojo igro.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

CELO PODPREDSEDNIK BAJE NI POVSEM ZADOVOLJEN Ž NJO

WASHINGTON, D. C., 17. aprila. — John D. M. Hamilton, predsednik republikanskega narodnega odbora, je danes ostro napadel program predsednika Roosevelta, ki določa, naj izda vlada štiri in pol milijarde dolarjev za razna javna dela, češ, da je mogoče edinole na ta način izboljšati gospodarski položaj dežele.

JAPONCEM ZELO SLABA PREDE

Japonci se bodo morali umakniti iz Šantunga. — Japonci zbirajo veliko armado za novo ofenzivo.

HANKOV, Kitajska, 18. apr. — Vojaški list Sao Tang Pao prinaša poročilo iz Sučova, da so vojaški voditelji mnenja, da se bodo Japonci morali umakniti iz Šantunga severno od Rmene reke in se bodo držali samo vzhodno okoli Cingtao.

Kot pravi neko poročilo, so japonski vojaški poveljniki meli konferenco, na kateri so sklenili, da bo zaradi porazov v Šantungu treba armado umakniti, zlasti se, ker ne morejo dobiti novega vojaštva. To poročilo pa je v nasprotju z drugim poročilom, po katerem Japonci zbirajo v Sučovu novo armado in se pripravljajo na novo ofenzivo.

Boji okoli Jihisjena so nekoliko ponehali, toda Kitajci so zavzeli Hsi-jangčeng, 25 milj severovzhodno od Jihisjena.

SANGHAJ, Kitajska, 18. aprila. — Tuji vojaški opazovalci poročajo, da Japonci v južnem Šantungu zbirajo veliko armado, s katero bodo pričeli novo ofenzivo, ki se bo mogla primerjati s kako veliko ofenzivo v svetovni vojni.

Vsled velikega poraza pri Tajerčevangu Japonci ne podcenjujejo več kitajskih vojaških zmoglosti ter bodo pričeli močno ofenzivo, da dosežejo odločilno zmago.

So pa še drugi vzroki, da želi Japonska čimprej končati vojno in v prvi vrsti je vedno bolj naraščajoča napetost z Rusijo in bojazen, da bo sedaj Anglija, ki je poravnala svoj spor z Italijo, zavzela v Aziji močnejše stališče.

Po mnenju tujih opazovalcev bodo Japonci v novi ofenzivi porabili svoje najboljše vojaštvo in kar največ artilerije. S hudim udarcem hočejo razbiti kitajski odpor, uničiti moralo in zasedi Lunghaj železnico.

Kitajska armada je vsak teden močnejša in vstaja dosega vedno večje uspehe. Kot pravi neko poročilo, je v Hankovu 20 novih divizij.

Hamilton je dejal, da so vsi tozadevni predsednikovi poskusi brezuspešni. V zadnjih letih je trošila administracija milijardo za milijardo — skoro štirideset jih je potrošila — pa smo sedaj skoro istotam kot smo bili. Tudi nekatere druge dežele so se posluževale istih sredstev kot se jih poslužuje Rooseveltova administracija, in zgodovina nam kaže, kam jih je to dovelo.

Po mojem mnenju, — je zaključil Hamilton svoja izvajanja. — skuša administracija vplivati na jesenske volitve.

WASHINGTON, D. C., 18. aprila. — Predsednik Roosevelt se je danes dalj časa posvetoval z demokratičnimi voditelji v kongresu. Pri njem so bili podpredsednik Garner, voditelj večine senator Barkley, speaker Bankhead in voditelj demokratske večine v poslanski zbornici, Rayburn.

Pozneje so častikarji vprašali Garnerja, če res nasprotuje predsednikovo program, naj se potroši nadaljne milijarde za zasilna dela, toda podpredsednik jim ni hotel odgovoriti na to vprašanje.

RUSIJA SVARI ANGLIJO

RIGA, Letška, 18. aprila. — Moskovski list "Izvestja" pravi, da so se pogajanja za angleško-italijansko prijateljsko pogodbo vršila zelo naglo ter sviri angleško vlado, da bi drago plačala, ker se pajdaši s črno in rjavo-srajčniki v Evropi.

"Izvestja" pravijo, da je v Moskvo prišlo poročilo, da hoče Anglija tudi z Nemčijo naglo skleniti slično pogodbo in da hoče Chamberlain blagosloviti nemško-italijansko zvezo proti komunistični Rusiji.

RUSI ZAPLENILI JAPONSKO LETALO

TOKIO, Japonska, 18. aprila. — Zastopnik vnanjega urada je danes sporočil, da so Rusi zaplenili japonsko armadno letalo, ki je bilo prejšnji ponedeljek prisiljen pristati v Sni-pencho, severno od Vladivostoka. Izmed devetih letal, ki so se dvignila v bližini meje, se jih je samo osem vrnilo. Rusi so sporočili Japoncem, da je od vse posade letala živ samo en mož. Japonci zahtevajo letalo nazaj. Rusi pa protestirajo, da bi japonski zrakoplovi letali preko ruske meje.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saka, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko \$6.00 Za New York za celo leto \$7.00
In Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50
Za pol leta \$3.50 Za inozemstvo za celo leto \$7.50
Za četrt leta \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

DOPISI brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar za naročnino naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

NEMŠKI LIST O OBOROŽEVANJU V EVROPI

Ugledni nemški vojaški list "Wehrfront" objavlja v zadnji številki pregled današnjega stanja oboroževanja v svetu. Največjo pozornost posveča zlasti Čehoslovski in navaja nekaj zanimivih podatkov o stanju čehoslovaške armade.

Moč čehoslovaške vojne aviacije ceni na 1300 izbornih letal. Čehoslovaška ima danes 18 popolnih vojaških letališč, 10 žandarmerijskih letališč, 17 zasebnih, 18 sportnih in 4 tvojniška letališča, razen tega pa še celo vrsto pomožnih in zasilnih letališč za primer vojne.

Zelo pohvalno se nemški list izraža tudi o moderno opremljeni in dobro motorizirani čehoslovaški vojski. Še posebej pa pripominja, da zalaga danes čehoslovaška vojna industrija s svojimi izvrstnimi izdelki tudi nekatere druge države, med njimi zlasti Švico, ki se v zadnjem času tudi zelo naglo oborožuje.

Pri tem posveča posebno pozornost profiletalski obrambi, za katero bo v kratkem na razpolago okoli 100 baterij.

Z veliko pozornostjo piše nemški list o oboroževanju Poljske, ki je v poslednjem času osredotočila svojo vojno industrijo zlasti v predelu okoli Sandomierza, kjer je razdeljena na tri sektorje.

Najpomembnejši je po nemškem mnenju sektor C med Vislo, Sanom in Karpati, kjer so v naravi veliki izvori različnejših energij, surovin in rude.

List končno opozarja na naraščanje poljske mornarice in pripominja, da je poljsko časopisje že postavilo zahteve, naj se razmerje poljske mornarice z nemško uredi na osnovi 3 proti 1.

Ko piše o sovjetski vojaški moči, opozarja med drugim na temeljito utrjevanje sovjetske zapadne meje.

Dalje poudarja pomen sovjetske konjenice, ki je organizirana v 134 divizijah, glede vojaških letal pa sodi, da jih bo imela Rusija ob koncu tega leta na razpolago najmanj 16.000.

List navaja končno že znane podatke o angleškem in ameriškem oboroževanju ter o sili italijanske armade, na koncu pa opozarja tudi na naraščajoče oboroževanje Bolgarije.

Zakaj angleška izolacija vočigled krize v srednji Evropi?

Za "Glas Naroda" napisal K. M.

Anglija ne mara svetovne vojne, ker od take vojne ne more pričakovati nobene direktne koristi. Ako bi se pa vmešavala v politiko srednje Evrope, bi Hitlerjeva in Mussolinova vihravost skoraj gotovo privedla do svetovnega pokolja. Zato se je Anglija povlekla za črte izključno lastnih interesov.

Katero korist pa naj Anglija ima od svetovne vojne? Pridobiti res ne more ničesar pozitivnega, ker teritorialnih pridobitev ne potrebuje, njene glavne trgovske poti se tudi ne križajo v osrčju Evrope. Trgovina, katero je imela in še ima s srednjo Evropo, ji pretežno ostane tudi v bodoče, čeprav se menja gospodarije.

Ako Anglija prepusti svojo srednjo Evropo in Balkan poznanim diktatorjem, bo so razumno oslabiljena. To je povsem točno vsaj na prvi pogled. Vendar je res tudi to, da se bo sli diktatorja zelo izčrpala predno si vsaj v mali meri zajamčita sadove svojih zmag. To bo zahtevalo novih in zopet novih žrtev, in sredstva bodo končna pošla. Medtem bo rastla angleška moč in bogastvo — so razumno z nemško-laskim pomankanjem.

Da, najboljša politika v sedanjih razmerah za Anglijo je izolacija.

Vojni izdatki bodo naložili Laho-Nemcem strašna breme, katerih puble zmage ne bodo mogle plačati. Srednja Evropa je namreč finančno in gospodarsko izčrpana. Od same slave se ne da živeti, še manj pa od sramote. Ko bodo toraj Nemci v starem rajhu in Lahii v mejah stare Polentarije začeli mrmrati nad davki in žrtvami, takrat bo v zasedenih zemljah že vrelo in kipele. Prišla bo revolucija, ki bo obe veliki državi zdrobila na sestavne dele, pometla z diktatorstvom in z vsem, kar je z njim v zvezi. Takrat bodo Nemci in Lahii sprevideli, kako so bili goljufani in slepi.

Slave bo za vsa razsodne ljudi konec, ostal bo le še glavobol in moreč dolg — ali bankrot. Revolucije so navadno veli-

kodušne napram zatiranim, zato moremo z gotovostjo pričakovati, da niti Čehi niti Slovenci ne bodo dolgo ostali v robstvu — ako jih Muso-Hitlerjev metez pospravi v svoje rualhe.

Napoleonske homotarije so rodile evropsko revolucijo, Muso-Hitlerjeve, v zvezi z japonskimi, bodo imele za posledico svetovno. Enaki vzroki imajo pod enakimi ali sličnimi pogoji enake ali slične posledice. K svetovni revoluciji bodo seveda pripomogle tudi rane zadnje svetovne vojne, ki še vedno in vedno krvave.

Ako hočemo primerjati sedanjno zgodovino s preteklostjo: Vojna je bila francoska revolucija; Muso, Hitler, Japonska so Napoleon; homotarije v Evropi in Aziji so Napoleonove vojne, katerim bo v kratkem sledil 'oseminštirideseto leto'. Ni nemogoče, da bo res 1948. leto, kar je bilo v preteklosti 1848.

Ali naj torej Angleži pomagajo sedaj mešati evropsko in svetovno godlo? Ne, boljše je, da se Anglija reši, ker se že kontinent Evrope ne more. Boljše je tako za Anglijo in za ves svet.

Angleži so menda edini narod, ki s pridom proučavajo zgodovino. Z Napoleonom so imeli posla, sedaj se hočejo temu izogniti. Evropa mora naprej svojim potom, nazaj ne more več. Anglija naj gre potom miru, da bo mogla pozneje angleška demokracija lečiti rane sveta.

RAD BI POIZVEDEL

kje se nahaja MIKE STEFANICH, rodom iz Zupudje, Belokrajina. Prosim rojake, če kateri ve za njegov naslov naj mi sporoči, za kar se mu na prej zahvaljujem; če pa sam čita, prosim, da se mi oglasi, ker ga bi rad nekaj vprašal. — Peter Žalec, Little Langlac, Prov. Ontario, Canada. (3x)

OGLASUJTE V "GLAS NARODA"

Primorske Vesti

Istrski premogovniki

Tudi istrski premogovniki so v zadnjih letih pod kontrolo komisarijata za vojno industrijo. Pretekli teden se je v novi rudarski naselbini Raši vršilo veliko zborovanje rudarjev, na katerem je poleg drugih govoril o razvoju italijanskih premogovnikov direktor istrskih premogovnikov dr. Batini. Uvodoma je ugotovil, da so v Italiji še l. 1935 porabili 13 milijonov ton raznih vrst premoga in 2,5 milijona ton bencina, mineralnih olj, petroleja in derivatov, tako da je odpadlo od teh goriv po 425 kg na prebivalca. Takrat se je na Mussolinijevo pobudo ustanovila od države subvencionirana SACI (delniška družba italijanskih premogovnikov). Še leta 1935 je bila Italija prisiljena uvoziti iz tujine za pol drugo milijardo lir tujega premoga in tekočega goriva.

Od takrat dalje so se tudi raziskavanja tal zelo pomnožila in izkopanih je bilo samo v Istri večje število sodnažnih jaskov in rovov tako v bližini Pirana, pri Rodiku nad Herpeljani in v Plominu. Zlasti v piranski okolici in v Plominščini so našli na nove sklade premoga, ki jih sedaj tudi že eksploatirajo. Še l. 1934 je znašala produkcija istrskih premogovnikov 289.000 ton. l. 1936 pa se je že zelo dvignila, tako da so ga izkopali v januarju 41, v maju 63, v avgustu 73 tisoč, v oktobru 1937 pa celo 80 tisoč ton. Še l. 1934 je bilo v vseh teh premogovnikih zaposlenih 1237 rudarjev, v preteklem mesecu pa že 6.700.

V okviru tega zborovanja so razdelili tudi 24 nagrad po 100 lir delavecem, ki so jih ocenili za najbolj pridne. Med njimi sta dve tretini istrskih Hrvatov.

Javna dela v Matuljah

Velika občina Matulje pri Reki, ki sega malone od morja vzdolž reške proge in ceste vse do Velikega Brgrada, bo v kratkem najela pri nekaterih reških denarnih zavodih nekaj posojil v skupnem znesku dobrih 2,5 milijona lir. S tem posojilom nameravajo zgraditi vodovod za Matulje in vse okoliške vasi. Polmilijonsko posojilo bodo robili za novo šolsko poslopje v Matuljah. Nadalje nameravajo zgraditi dve krajši cesti, novi pokopališči v Brezi

in v Velikem Brgradu ter dovršiti še nekatera druga manjša javna dela.

Senožeski vodovod spet grade

Zadnje čase so gradnjo senožeskega vodovoda zaradi pomankanja sredstev opustili. Omrežje vodovoda, za katerega so vodo zajeli iz studencev v zapadnem podnožju Vremščice, nameravajo razširiti na vse vasi velike senožeske občine. Te dni so se dela spet obnovila. Pri Smoljevem polagajo sedaj vodne cevi in grade velik rezervoar. Pri delih je trenutno zaposlenih le 45 delavcev.

Na Reki

se je pri delu smrtno ponesrečil 25-letni delavec Ivan Mavar. V tovarno "Compesum" so pripeljali pred dnevi voz debelih hlobov. Ko so hlobo spravljali z voza in baš odpeli verige, s katerimi so bili speti manj, se je velik hlobo zvalil na Mavarja in mu zdrobil prsni koš ter zlomil hrbtenico. Nesrečnemu tovarišu so delavci v naglici skušali pomagati, toda zaman. Že pol ure po nesreči je umrl.

Smrtna nesreča

V Vipavi se je hudo ponesrečil 25 let stari Ivan Sedevec. Pri delu je padel tako nesrečno, da si je prebil lobanjo. Spočetka se ljudje resnosti njegovega stanja niso niti zavedli. Šele ko se mu je v ponedeljek do skrajnosti poslabšalo, so ga prepeljali v gorisko bolnišnico, kjer pa je dva dni na to podlegel poškodb.

Požar

V Ustju pri Ajdovščini je pred dnevi nastal požar v hiši kmečkega posestnika Antona Klenčeta, ki jo ima v najemu vdova Ana Petričeva. Požar je na nepojasnen način nastal v kuhinji in je uničil vse pohištvo. Tudi hiša sama je bila po požaru tako poškodovana, da sedaj ni mogoče prebivati v njej. Požar so vaščani pogasili z velikimi naporji. Škode je za kakšnih 10.000 din.

POZABLJIVCI V RIMSKI CERKVI SV. PETRA

V rimski cerkvi sv. Petra so v zadnjem času našli, kakor poročajo iz Vatikana, naslednje predmete: 7 aktovk, 3 fotoaparate, 8 koles, 2 psa, 2 kopalni obleki, nekaj kosov spodnje obleke in 1 samokres.

Peter Zgaga

VSE, KAR JE PRAV

Danes bom povedal nekaj, kar mogoče komu ne bo všeč. Govoril bom namreč o zakonskem možu, ki povečuje svoje zakonsko ženo.

Nič ne rečem, — vsaka zakonska žena (z malimi izjemami) je vredna časti in spoštovanja, in ni dosti prida tisti mož, ki jo v nič podeluje.

Seveda, vse niso enake. Nekateri so malo boljše, nekatere malo slabše, toda v splošnem rečeno: čast, komur čast.

Toda tudi čast mora biti primerno odmerjena, če ne, se grodo osmeši tisti, kateri jo meri. Za primer bom navedel par izjav naših rojakov.

— Ja, moja žena, — pravi prav resno zakonski možič, — moja je pa zlata vredna. Take je ni, pa naj bi jo človek z lučjo iskal. Kako dobro zna kuhati in kako se zna v vsak pogovor vtakniti. Ja, saj pravim, take kot je moja, take pa ni.

In zatem pojasnjuje: —

— Meni sploh ni treba nič skrbeti pri hiši. No, tisto že, da delam in da ji denar prinesem. Vse drugo ima pa ona v rokali. Ali si videl, kakšen lep klobuk mi je kupila za Velikonoč? — Kar šla je, pa mi ga je prinesla. Malo tesan mi je sieer, no, pa bo že. In čevlje mi kar sama kupi in si ji včasih posreči, da so mi prav. Lani mi je kupila čevlje za celo številko premajhne. Strašno sem stokal, ker jih nisem mogel nositi. — Zakaj bi jih ne nosil, — me je prepričala. — Moji so dve številki preveliki, pa jih vseeno nosim. In sem se vdal v božjo voljo in je šlo.

— Zadnjič mi je rekel eden iz njene vasi: — Ah, kaj boš zmeraj hvaliti tisto tvojo žensko, saj vemo, kaj je. Najmanj deset jih je ostenala, predno se je tebe usmili.

— No, pa kaj, — sem ga zavrnil. — Sveti zakonski stan ni kar tako tjavendan. To se pravi zveza za celo življenje. Saj ne rečem, da ni pred menoj nobenega drugega imela. O ja, imela jih je, pa še dosti. Ko je pa enkrat mene zagledala, so bili vsi drugi pozabljeni. Z nobenim drugim se ni poročila kakor z menoj. In to je nekaj. Med vsemi desetimi ali kolikor jih je že bilo, sem bil jaz najboljši.

Nekatere zakonske žene vse vedo in vse znajo.

— Jaz prav dosti ne berem, — mi je nedavno zaupal dragi rojak, — toda moja žena ti vse do hudiča prebere. Da bi jo slišal, kako ji gre politika od rok. Vse ve, kaj je na Španskem in na Kitajskem. Kaj je v Nemčiji in kaj na Laškem. In prav, da je vse skupaj en velik šmir. Vidiš, kako je pametna.

— Kar se pa zakonske zvestobe tiče, — je pa ni take kot je moja žena, — me je prepričeval znanec, ki se je že precej v letih poročil z lepim in živahnim dekletom.

— Noben moški je ne pretenta. O, vem, so že poskušali, pa kakor da bi kamnu govorili. Vsak dan spriti mi pove, kako jo spravljajo v svoje mreže. Oni pa pravi: — Kar sem pred oltarjem obljubil, sem obljubil. Nobena stvar me ne pregane. Taka žena, ti pravim, je dar božji.

Nekoč sem jo vprašal, če je res tako stanovita, kot njen mož pravi, da je.

Postrani me je pogledala, se poredno našmehnila in rekla: — Prismođa.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 29.50	Lir 500
\$ 11.65	Din. 500	\$ 67.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir 3000

KER SE OBNE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo voljnih zneskov kot zgoraj navedene, bodi v dinarjih ali lirah dovoljume se boljše pogoje.

Izplačila v ameriškinih dolarjih

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.50
\$ 15.—	\$ 15.75
\$ 20.—	\$ 21.00
\$ 25.—	\$ 26.25
\$ 30.—	\$ 31.50
\$ 35.—	\$ 36.75
\$ 40.—	\$ 42.00
\$ 45.—	\$ 47.25

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NOVNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJHINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 50,000

PREMOŽENJE: \$7,500,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

GEORGE C. APOSTLE, Inc.

UNDERTAKERS

EDINI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V NEW YORKU IN OKOLICI
PREDNO GRETE KAM DRUGAM, OBRNITE SE NA NAŠ POGREBNI ZAVOD, KI VAM BO NAJBOLJŠE POSTREGEL PO NAJNIZJIH CENAH
Osebnost Vas bo obiskal naš zastopnik, ki vam bo povedal cene in dal vsa druga pojasnila.
NEW YORK, N. Y. 455 W. 43 St. Circle 6-7393
BROOKLYN, N. Y. 219 Atlantic Ave. Main 4-7611

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v tujino ali dobiti koga od tam, je potreben, da je posrednik vseh stvari. Vredno dolgoletno skuhajo Vam zanesljivo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preizkusiti, da je potovanje udobno in hitro. Vse se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

MI predstavimo vas, bodi predno za povratno dovoljenje, potni list, vizajo in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najkrajšem času, in kar je glavno, za najmanjšo ceno.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, kar pridi, se doli iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, tri najmanj en mesec.

Plačilo (tudi) takoj za bruplačna navodila in zagotavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

M. HELLINGER:

ODPRAVNINA

Gospa in gospod Remington sta bila jako razburjena. Remington je divjal in se jezil in njegova žena je bila skoraj v omedljevici omahnila na preprogo. Vzrok izbruhla te jeze in omedljevici je bil tale:

Remingtonova sta imela glede na svojega sina in dediča visoke načrte. Že zdavnaj sta sanjalarila o tistem dnevu, ko bo njun sin s pomočjo bogastva neveste stopil v svet višjih desetisočev. Upala sta tudi, da bo snaha bogata pozemskih darov in bo z njimi povečala bogastvo njune družine. Zdaj pa so se vsi ti načrti omajali, kazalo je, da se podero, in povzročitelj te nesreče je bil prav njun sin.

Rudolf je bil priznal, da je zaljubljen v Rožo Johnsonovo, službenko v pisarni njegovega očeta. Povedal je, da mu je deveta brigada, ali je bogata ali revna, in ali v družbi kaj pomeni ali ne. Rad je imel to dekle.

"Rad!" je zahropel oče Remington. "Kako moreš tako deklico rad imeti? Drugič mi boš kar povedal, da se boš oženil z njo. Rad!"

Rudolf je bil ves poparjen, a prvokrat v življenju je ostal tuden. "Vpripet to je tisto, kar menim storiti," je odvrnil, "in to pot bom napravil, kakor bom sam hotel." Nato je odšel iz sobe in je zaloputnil vrata za seboj.

Gospa Remingtonova je bila roke. "Nekaj moraš storiti zoper to, moram..." "Saj bom," je pomiril njen mož. "Kar koj se bom pobrigal za to iskalo zlato. Sicer nam ne kaže, da bi za take prazne marne metali denar skozi okno pa bom že tako napravil, da se bo vse lepo izteklo."

Zjutraj, ko je stopil v pisarno, je bil zamišljen in se mu je mudilo. Najprej je dvignil iz banke veliko vsoto denarja. Čim je sedel za svojim pisalnikom, je pozvonil svojemu tajniku:

"Pošljite mi gospodično Johnsonovo," je zamrmral.

"Zvedel sem," je naglo zavrel, "da se nekaj plete med vami in mojim sinom. Sami boste spregovorili, moja draga gospodična, da so take storijske pri nas nemogoče. Le toliko rečem: da je konec vašega službovanja pri nas."

"Gospod Remington, jaz —"

"Nočem nič slišati," je za-

grmel. "Moj sin mi je povedal, da se misli oženiti z vami. Smešno! Kakor rečeno: tu ne morete ostati več. Vendar hočem biti velikodušen, a za povračilo mi morate obljubiti, da se ne boste nikoli več sešli z mojim sinom!"

Segel je v žep in potegnil vrečnj bankovcev iz njega.

Roza je krčevito stisnila roke in dejala:

"Na tak način pač ne morem sprejeti nobenega denarja od vas."

"Nobenega denarja?" Remington je porinil bankovce po mizi k njej. "To je več ko dovolj, da se morete potolaziti zaradi izgube svoje službe pri nas. Pet sto dolarjev. Jaz mislim, da imate srečo. Ko boste starejši, boste spoznali, da je jako prijetno, da ima človek kaj denarja. Dejaj bi celo, da je denar skoraj edina važna zadeva na svetu."

Roza je počasi segla po bankovcih. "Saj mogoče imate prav," je pritrdila. "Mogoče je denar zares tako važen, kot pravite vi. In glede mene ne bodite nič v skrbeh! Nikdar

več ne bom pogledala Rudolfa!"

Gospod Remington je olajšano zavzdihnil, ko je Roza odšla. Naslonil se je nazaj in se zadovoljno smehljal. Dobro je opravil to reč, zares, prav do bro. Vse popoldne je bil naravnost blaženo vesel.

Rudolf je popoldne tega dne jako pozno prišel v pisarno. Oče se ga je razveselil, ko je vedel, da je Roza iz hiše. Seveda bo treba sinu razložiti, kaj se je popoldne pripetilo, a fant bo že kako pozabil in bo sčasoma spregledal, da je oče pravilno ravnal. Zato je zdaj položil sinu roko na ramo, rekoč:

"Ljubi moj," je začel z milim glasom, "ne smeš se preveč razburjati zaradi tiste storijske z Rožo. Mati in jaz ti bomo dala čimprej priliko, da boš odšel na daljše potovanje in boš dekleta kmalu pozabil. Saj je še dosti drugih, tobi bolj prikladnih žensk na svetu."

Rudolf je začudeno pogledal očeta in nagubančil čelo.

"Seveda res je. Toda kako za vse na svetu si pa mogel zvedeti, da me je Roza že sinoči zavrnila in se ločila od mene?"

Smrt v zlatem grobu

V bližini Johannesburga v Južni Afriki je prišlo v nekem zlatem rudniku do težke nesreče, ki jo je zakrivila sleparska namera nekaterih delavcev. V neki rovi je vdrl plaz kamena in izpred ruševin iz zlatonosnega kamena so potegnili do sedaj 9 mrtvih rudarjev. 13 drugih pa so prepeljali težko poškodovane v bolnišnico.

Inženjerji rudniške družbe, ki so iskali vzroka za katastrofo, so doznali, da je zdrčalo kakšnih 4000 ton kamena in zasulo rov. To se je zgodilo proti vsemu pričakovanju. V bližini središča katastrofe so odkrili znake silne eksplozije z razstrelivom, ki ga uporabljajo drugače samo za vojaške namene.

Trije delavci, ki so pri katastrofi tudi sami izgubili življenje, so to razstrelivo vtihotapili v rudnik. Ob sodelovanju nekega predelavca so hoteli v eni izmed bližnjih noči, ne da bi uprava rudnika o tem kaj vedela, priti v rov, kjer so bili odkrili novo zlato žilo, ki so hoteli opleniti. To zlato žilo

so bili previdno zakrili, da bi je ne videli nepoklicane oči. Priskrbeli so si možnost, da bi zlatonosno kameno spravili na skrivaj iz jame in so upali, da bodo na ta način obogateli.

Kakor so izpovedali nekateri težko poškodovani rudarji, ki niso vedeli, za kaj gre, se je bila trojica nepoštenih delavcev med normalnim pesadom sprla. Na zadnje so se spopadli in je šlo za življenje in smrt. Eden izmed delavcev je hotel tedaj zažgati nekaj vtihotapenega razstreliva, da bi oba svoja pajdaša spravil na oni svet. Toda razstrelivo se je vnelo in je povzročilo strašno katastrofo. Zločince je pod novo zlato žilo pokopalo, toda na žalost je eksplozija zahtevala še druge žrtve.

Zlatomašnik Mihael Arko je umrl

Idrijsani spremenili k večnemu počitku pri sv. Križu ob Idriji svojega dekana, Mihaela Arka. Pokojni, po rodu iz Zapotoka

pri Sodražici, je bil zelo nadarjen, duhovit mož, ki se je z vso vmeno lotil dušnega pastirstva. V Idrijo je prišel za dekana pred 41 leti, vpeljal v cerkvi izvrstno uvežban pevski zbor in poleg pastirovanja v obsežni fari, ki je štela nad 6000 duš, še zmerom našel dovolj dragocenega časa, da je iz zaprašenih arhivov idrijskega rudnika zbiral gradivo za obsežno "Zgodovino Idrije" ki je izšla leta 1931. Dijakom in vsem, ki so se zatekali k njemu, bodisi glede nasvetov in podpore, je zmerom rad pomagal in brezplačno izstavljal potrebne listine. Po vojni, ko so se v mestu pomirile politične strasti, je bil pokojni monsignor pravi oče ljudem in se vselej potegnil za pravično stvar. Kako zelo je bil priljubljen, sel je lepo pokazalo ob priliki lanskega zlatega mašniškega jubileja, ko se je v slavnostno okrašeni župni cerkvi sv. Barbare in na prostornem trgu zgrnilo na tisoče ljudi. Jeseni je dobročrtnega, častitljivega starčka zadela mrtvoud, od katerega se ni več onomogel. Zanimal se je do zadnjega za vse dogodke doma in po svetu, zdaj se je pa po kratki borbi poslovil od drage mu idrijske doline mož, ki bo ostal Idrijsanom v trajno lepem spominu.

ZBOROVANJA NEMŠKIH DRAŽVALJANOV V JUGOSLAVIJI

Kakor v drugih državah, kjer žive nemški, odnosno avstrijski državljani v večjem številu, so bila tudi v Jugoslaviji prirejena za nje posebna propagandna zborovanja v zvezi z ljudskim glasovanjem v Nemčiji. Na zborovanja so imeli dostop le nemški, odnosno avstrijski državljani, ki so se lahko izkazali pri vstopu z nemškim ali avstrijskim potnim listom. Taka zborovanja so bila tudi v Zagrebu, Ljubljani in Mariboru.

Georges Ohnet:

Zadnja Ljubezen

84

— Ah, kdo pa ve, kako dolgo bomo sami na svetu? No s tem je rečeno, da se bo zgodilo, kar se mora zgoditi.

Naukrat je postala grofica zelo resna.

— Ne, — je dejala, — to ne pomeni, da se mora zgoditi, kar je usojeno, temveč da se to mora zgoditi. In jaz mnogo razmišljam o tem, kaj se bo zgodilo, ko me ne bo več.

Markiz se je radovedno ozrl na svojo prijateljico, toda zdelo se mu je neizpremenjena.

— Dokler bom živa, storim vse, da bo Armandovo življenje lahko in prijetno. Toda kaj potem, ko me ne bo več?

— Draga moja, vi imate še dvajset let življenja.

— Ko me ne bo več, — je nadaljevala Mina, ne da bi se zmenila za markizove besede, — kdo bo zavzel moje mesto ob njegovi strani? Izključeno je, da bi živel sam. Se preveč sem ga razvadila. Kdo bo skrbel zanj, kdo mu bo stregel?

Prijela je markiza za roko, mu jo krčevito stisnila in nadaljevala:

— Trpljenje uničuje življenje. Jaz sem mogoče trpela duševno. Že več mesecev trpim tudi telesno. Vem torej, da lahko kmalu umrem.

Markiz ji je hotel ugovarjati, ona je pa s pogledom zadržala njegove besede in nadaljevala:

— Ne govorim kar tja v en dan. Ne bojim se smrti zavoljo sebe, bojim se je samo zavolje tistega, ki ga zapustim tu. Čujte moje najbolj vroče želje, poskrbite, da bo izpolnjena kadarkoli to potrebno. Želim, da bi se Armand poročil z Lucio. Ko ga boste videli vsega obupanega mu povejte to. Spoznal bo, da želim, da bi živel srečen in zadovoljen. Spoznal bo veličino moje ljubezni.

Markiz se je zgrozil nad globinami, odkritimi tako nepričakovano v njeni duši. Hotel jo je vprašati, kaj pomeni vse to, da bi bil malo po svetil v temo tega brezdnja, toda ona je smeje

apeljala pogovor drugam, rekoč:

— Predolgo in preveč resna sva že bila. Vi sami ste me spravili v zamišljenost. Izgovorje na beseda se ne da poklicati nazaj. Toda na to nečem več misliti.

Odvedla ga je h gradu in v Armandovi navzočnosti ni mogel obnoviti pogovora. Ostal je pa pod težo tega mučnega vtisa do večera, navzlic vsemu prizadevanju grofice, ki je prekašala samo sebe v živahnosti in veselosti. Po obedu je sedla h klavirju in zapela. V pesem je položila vso svojo boleost tako, da so stopile markizu in Armandu solze v oči. Videč, da ju je njeno petje globoko ganilo, je pa zaigrala Straussov valček.

Ob desetih, ko je prišel na mizo čaj, je prišel sluga na grofico naslovljeno brzojavko. Mina jo je prečitala in prebledela. Toda v naslednjem hipu se je zopet nasmešnila in bledela je izginila iz njenega obraza.

— Kaj pa je? — je vprašal Armand vznemirjeno.

— Nič važnega. Šivilja mi brzojavlja v zadnji obleke. Take brzojavke ne omajajo delnice na porzi.

Ostali so skupaj do enajstih, potem sto jo pa sprenila Armand in markiz do njene sobe. Vročila je obema lahko noč in njen glas ni kazal, da bi bila razburjena. Obema je segla v roko in zaklicala za njima: Jutri na svidenje!

Komaj je pa ostala sama je krčevito zaplavalala. Zdaj ji ni bilo treba več igrati mučne vloge. Bila je sama in vse je bilo končano. Prav kar je bila sprejela smrtno obsodbo — brzojavko, ki jo je prečitala tako hladnokrvno v pričo vojeva moža in markiza in ki jo je zdaj zmečala z drhtečimi prsti. Prečitala jo je še enkrat, da bi se prepričala, da ne more več upati. Glasila se je:

"Blizam se Parizu. Jutri ob enajstih bom na gradu Cravanz — Lucie."

(KONEC PRIHODNJIČ)

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA: Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA: Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Šamarih. — Med Jeridi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA: Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA: Brata Aladija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.

Cena \$1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaročnik z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik

Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA: Iseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden. — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.

Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA: Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Preklestvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.

Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

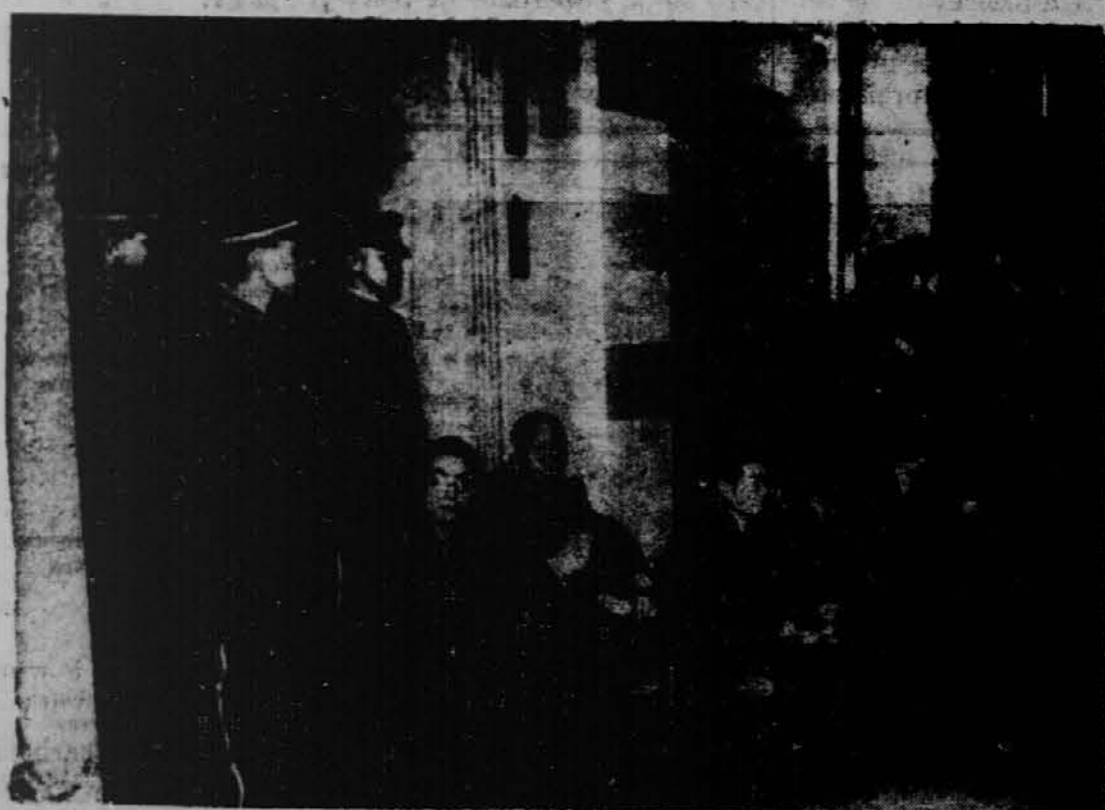
Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končano. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

SEDEČA STAVKA V JAPONSKEM PARLAMENTU

Neki japonski poslanec je očital ministrskemu predsedniku, da postopa kakor diktator. — Vsled tega je bil izključen iz zbornice. Njegovi tovariši — delavski poslanci — sede v znak protesta na hodniku parlamenta in nočejo v zbornico.

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

ŠKRJANČEK

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

71

Dieterju kar gori želja v očeh, da mu je mogel povedati svojo modrost.

"Gospod ne sme biti pokrit in tudi rok ne sme držati v hlačnih žepih," pravi in svojega strica jezno pogleda.

Kurt sicer izvleče roke iz žepov, toda pograbi Dieterja za ramo in ga stresa ter ga slednjič precej ydari na lice. Herma prestrašena potegne dečka nazaj.

"Pfu! Kako morete otroka kaznovati za to, kar sem mu vzkazala storiti?"

Kurt pa jo gleda s svojimi strastnimi črnimi očmi.

"Nikar me vedno ne dražite, krasna Herma. Popolnoma morete biti zadovoljni, da vas kaznujem za to, da ste me na tak način zavrnili. To bi se seveda vse drugače zgodilo."

"Zasluzili ste. Četudi sem samo revna učiteljica, vendar od vas zahtevam, da se dostojno obnašate proti meni."

"Ali zahtevate še kaj več spoštovanja od mene, kot da vas hočem imeti za svojo ženo?"

Herma pa ponosno dvigne glavo.

"Ne pozabite, da otroka slišita vsako besedo. Prosim, pustite nas!"

"Saj mi prekrizate vsako priložnost, da bi mogel kdaj sam z vami govoriti."

"Z vami nimam ničesar sama govoriti."

"Ošabna Herma! Samo ko bi ne bila tako lepa!"

Herma pritiska Dieterja k sebi in ga boža po licu, kjer ga je Kurt vdaril. Dieter se junaško bori s svojimi solzami.

Ne da bi se še kaj brigala za Kurta, Herma nadaljuje s poukom. Kurt še nekaj časa postoji in jo gleda z žarečimi očmi. Herma ni tako mirna, kot se kaže. Za vsako ceno hoče preprečiti, da ne bi prišel s pravo snubitvijo na dan, kajti če ga bo zavrnila, potem ne bo mogla več ostati na Lindečku.

"Potem mi ne preostane drugega kot vas vpričo moje matere prosim za vašo lepo roko. Upam, da boste s tem zadovoljni."

Herma se zopet obnaša, kot ne bi slišala in ker je govoril polglasno, da bi ga sama slišala, je bilo to tudi verjetno. Sedaj se saj odstrani in Herma se oddaljuje. Otroka ga preplašena gledata. Čez nekaj časa vpraša Hannelore.

"Zakaj so strici tako različni, Herma?"

"Kako pa to misliš, Hannelore?"

"No, stric Gunnar je vedno priazen in dober proti nama, da nama vedno lepe stvari in je tako vesel, kadar nas vidi. Stric Kurt pa naju pogosto tepe, naju vedno jezno pogleduje in z nama nikdar prijazno ne govori."

"So pač vsi ljudje različni, Hannelore."

"Jaz pa hočem enkrat biti tak stric, kot je stric Gunnar," pravi Dieter.

Hannelore oči začare.

"Da, Dieter, potem te bodo vsi ljudje radi imeli."

"Malih otrok ne bom nikdar tepel, kadar bom velik."

"Tega tudi ne smeš."

"Zakaj pa me stric Kurt?"

"Saj tudi ne sme; pa menda ni tako slabo mislil."

"Pa misli slabo; samo pogledj enkrat v njegove oči, kadar naju tepe."

Herma odvrne otroka od tega pogovora. In naglo so zopet sredi učenja. Čez nekaj časa se Kurt vrne s svojega izprehoda in pride zopet mimo. Toda ne postoji, kot se je bala Herma, temveč, gredoč tik mimo nje, reče:

"Sladka trdoglavka, moja pa boš vendarle."

Nato pa gre dalje.

Herma gleda za njim z nagubanim čelom.

"Nikdar!" si misli.

In zopet nadaljuje s poukom.

Ko se opoldne snide z Anito, ji pove, kaj se je v parku dogodilo. Anita ji boža roko.

"Samo nič se ne bojte, Herma, sedaj bo imel v glavi druge stvari in ne bo več tako resno mislil na snubitev. Sploh pa niti resno ne misli na snubitev in se bo premislil."

Anita misli, da mu more Gunnar bojevitost ohladiti. Položaj mu bo tako zagrmel, da mu bodo ljubezenske zadeve postanska stvar. Toda tega Hermi ne sme povedati.

Herma globoko vzdihne.

"Kako lepo bi moglo vse biti, ko bi hotel biti baron Fuchs tako pameten, da bi izprevidel, da jaz nisem za njegovo ženo. Potem bi bila tudi baronica Holstova zopet prijazna z menoj."

"Zaradi tega si ne belite glave, Herma. V vaše pomirjenje vam hočem nekaj obljubiti."

"Kaj pa?" vpraša Herma in se zopet smeje.

"Da našega malega škrjančka ne bomo pustili z Lindečka," ji pravi ponovivši Gunnarjeve besede.

Herma jo z žarečo hvaležnostjo pogleda.

"Samo ko bi to bilo res!"

Pri tem Aniti stisne roko, da Anita nekoliko zategne obraz.

Anita pa si pri tem misli.

"Ko bi Herma vedela, da sem samo ponovila Gunnarjeve besede, s svojimi prsti najbrže ne bi mogla več gibati."

Pri kosilu vlada nervozno napeto razpoloženje. Baronica Seebachova in njena otroka so bili zopet zelo slabe volje. Inga se pogosto zadere na Herma, toda zelo zardi, ko jo Gunnar debelo in očitajoče pogleda.

Kurt pa je že davno opazil, da je Gunnar pri njegovi setri padel v nemilost. Tudi njeni materi to ni všlo, toda v glavi ima vse druge stvari in s hčerjo o tem ne govori. Vse to za njo ni bilo važno, dokler pereča zadeva ni bila rešena. Ko bi imela že enkrat oporoko v svojih rokah, da bi jo mogla uničiti, potem se bodo šele vsi varno počutili, potem bodo šele rešeni skrbi, ki jih je vedno mučila, skrb da more slednjič oporoka vendarle še priti na dan. Šele, ko bo uničena, bodo prosto dihali in s premoženjem popolnoma drugače razpolagali.

Bilo je naslednjega večera, ko pravi Gunnar po večerji:

"Gospodo bi prosil za razgovor, ker se imam z vami različno razgovoriti. Gospica Hell, vi boste tako prijazni, da odidete, kajti tu gre za družinske zadeve."

(Dalje prihodnjic.)

VELIKO POTNIŠKO LETALO

Eno izmed najnovejših velikih potniških letal, ki bodo vršila prekoceansko službo in se last Pan-American Airways.

Razne vesti.

DEŽELA METUZALEMOV.

Da je v Turčiji mnogo starih ljudi, smo vedeli že prej. Sedaj pa so proučili rezultate zadnjega ljudskega štetja in tu se je izkazalo, da ima ta dežela še veliko več stoletnih starcev nego si je svet do danes mislil. V Turčiji je namreč nič manj nego 1256 moških in 4985 žensk ki štejejo nad 100 let.

To bi ustregalo nekako števili moči cele brigade. Da je v tej brigadi toliko žensk, gotovo nima svojega razloga v starostnem dejstvu, da morajo imeti ženske v vsem življenju besedo. Otomanska država in njena naslednica, turška republika, je v zadnjem stoletju pretrpela premnogo krvavih vojn in te vojne so redile predvsem moške vrste. A če ima Turčija danes navzlic temu še vedno nad tisoč stoletnih starcev, je to sijajen dokaz za življenjsko silo tega ljudstva, iz katerega so es nekoč poročevali, da predstavlja "bolnika ob Bosporu."

Iz brigade stoletnikov se rekrutira naraščaj za najstarejši. Na čelu jim je Dele Baba mešan vzhodno anatolskega mesta El Aziza. Ki se je rodil leta 1781. Ta Napoleonov vrstnik in vrstnik vseh poznjših močelnikov sveta, je preživel vso svojo družino, ostala mu je samo 11-letna prapravnukinja, ki jo obožuje. Ze sedaj ji pripravlja dofo, kajti njeno poreko hoče še na vsak način doživeti.

Očka Dede se je svoječasno udeležil mnogo voj, udeležil se je na egiptski strani tudi Napoleonovega pohoda v deželo faraonov in si je iz nje prinesel mnogo spominkov. Ko je zadivljala svetovna vojna, se je javil za prostovoljec, saj je bilo v njem mnogo vojaške krvi. Toda na njegovo veliko žalost so ga morali zavoljo njegovo očkavsko starostjo zavrniti. V svojem življenju ni bil sicer nikoli bolan in pravi, da se mora za svoje zdravje in dolgo

življenje zahvaliti samo kilogramu jogurta, ki ga použije vsak dan. To pomeni v 157 letih nad 40 ton tega zdravega mlečnega izdelka. Toda Dede Baba si ne privoščijo samo jogurta, prav tako mu diši tudi tobak, o katerem pravi, da mu nič ne škodi. Še danes pokadi dva marileja in vmes nekoliko čibukov zelišnega strupa.

DVAKRAT UMORJEN IN IZROPAN.

V avstralskem pristaniškem mestu Perth se je dogodilo to, kar bi se moglo kosati z vsakim detektivskim romanom. Dejstvo pa je, da je vse povedano žalostna resnica in nikak roman.

Nekoga jutro so namreč našli konjskega mešetarja in trgovca Jacka Waldemaris v njegovem stanovanju umorjenega in izropanega. Umor je zapazil poštar, ki je Waldemarisu prinesel pisemsko pošto. Takoj je bila obveščena policija, ki pa javnosti ni sporočila, ali je bilo umorjenemu kaj vzete tega ali ne. Zadeva je bila precej zamotana, zato so iz glavnega mesta poklicali na pomoč nekaj izurjenih kriminalistov. Detektivji so se takoj kar z letali pripeljali.

Kar na tihem so storilen postavili past. Waldemaris je namreč velik čudak, ki denarija nikdar ni hranil v bankovnih doma, maver ga je nalogal v zlato. Zlato v palcih in v zlatnikih so sicer našli, zmanjkalo pa je nekaj zlatnine, med drugimi tudi zlata tobačnica, nekaj verižice ter več drugih zlatih predmetov. Minila sta dva dneva, ko je iz 150 milj oddaljenega kraja prišla novica, da je v nekem tamkajšnjem prenočišču nekdo pomajal v prodajo zlato tobačnico. Čez nekaj ur so moža že imeli. Mož je bil po rodu doma iz Kanade, po poklicu jezdec, ki je učil nekaj ur so moža že imeli. Mož je bil po rodu doma iz Kanade, po poklicu jezdec, ki je učil nekaj ur so moža že imeli. Mož je bil po rodu doma iz Kanade, po poklicu jezdec, ki je učil nekaj ur so moža že imeli.

Ne da bi bila policija posebno silila vanj, je mož kar sam

po sebi naravnost povedal, da je on umoril mešetarja in ga oropal. Prišel je bil v njegovo stanovanje. Videl je, da Waldemaris spi in v spanju hudo ječi in stoka. Brž je pograbil kladivo ter ga treščil po glavi.

"Zakaj pa niste bili zadovoljni s tem, da ste moža ubili, zakaj ste ga še mrtvega vsega z nožem zrezali?" so na policiji vprašali Kanadea. Ta pa je odgovoril: "Pri življenju svoje matere, pri vsem, kar mi je sveto, vam prisegam, da noža nisem imel v rokah. Jaz ga nisem zaklal."

Preiskovalna komisija je bila začudena, da je mož tajil nekaj, kar ni bilo glavna stvar, ko je glavno krivdo že gladko sam od sebe priznal. Ker se mož zaradi noža le ni vdal, je bilo sodišče teza mnenja, da je to njegova stvar. Sodna obravnava je bila itak preprosta, saj ni bilo nobenega dokazovanja, nikakih prič, morilec je sam vse priznal. Komaj sta minila dva tedna po umoru, je že bila razpisana glavna sodna obravnava. Takoj v začetku obravnave je bilo jasno, da obtožena čaka smrt. Teda pa se je zgodilo nekaj nepričakovanega.

Tiste dni se je oglašil na sodišču neki pohajče, bivši brivec, ki sta se pred več leti z Waldemarisom dobro poznal. Ta možak je sodišču povedal tole zgodbo:

Vest mi ne da nobenega miru. Sicer je res, da sem slab človek, vendar pa mi ne da, da bi pustil nedolžnega po nedolžnem umreti. Zato sem prišel da sam sebe obtožim, ker sem jaz umoril nesrečnega konjskega mešetarja, ne pa oni Kanadean. V podkrepitev svoje trditve je pokazal tudi tisti nož, s katerim je nesrečnega Waldemaris zabodel in razrezal. Dokazal je tudi, da je tisti večer bil sam v mešetarjevi hiši, kjer je skrivaj čakal, da pojde Waldemaris spat. Ko je oni zaspal, se je splazil k njegovi postelji ter ga zaklal, hoteč se s tem maščevati za veliko krivico, ki mu jo je bil Waldemaris pred več leti prizadel. Začela se je nova preiskava,

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

ki je dognala, da je brivec bil tisti, ki je prvi mešetarja z nožem do smrti zabodel in ga oropal. Vendar je mešetar ni bil v hipu mrtve, temveč je težko hrepeč umiral, ko je drugi storilec stopil na površje in umirajočega s kladivom potolkel. Zdravniki so dognali, da bi bil Waldemaris umrl vseeno, čeprav bi ga drugi storilec ne bil udaril s kladivom.

SEDEM LET ŽENA JAHOR-SKESGA SULTANA.

Pred sedmimi leti se je v neki meseji v Londonu izvršila sijajna poroka jehorskega sultana s plavalaso Skotinjo gospo Wilsonovo, vdovo po nekem zdravniku. Pred poroko v meseji sta se poročila civilno. Sedaj se je ta romantični zakon med vzhodom in zapadom razdril. Sultan, ki vlada 7000 štirjaskim milijam na Malajskem polotoku, je tako bogat, da je mogel darovati pol milijona funtov Sterlingov za ureditev Singapura, ki so jo dovršili pred kratkim. Ustrelil je več tigrov nego kateri drug zemljan, in vsako poletje pride za nekoliko tednov v London.

Gospa Wilsonova je bila obiskala Johore na poročnem potovanju s svojim prvim možem. Njegov oče je bil telesni zdravnik sedanjega sultana. Po smrti svojega moža je odšla Wilsonova na Riviero in tam sta se s sultanom slučajno srečala in sultan ji je poudil zakon. Ponudbo je podkrepil z dragocennimi darovi. Wilsonova se ni preveč obetavljala in potem je dal sultan v Johore zgraditi zanjo palačo, ki ga je stala okrog 5 milijonov dolarjev.

Toda ta zakon ni trajal polnih sedem let. Pred kratkim je sultan pred svojo ženo štirikrat izrekel besedo "talak" kar pomeni "pojdi stran," in tako se je zakon po mohamedanskem običaju ločil.

Na Angleškem pa bo bivša gospa Wilsonova po tamkajšnjih paragrafi veljala še vedno za pravo sultanovo ženo, kajti nje zakon z orientalskim mogočnikom se je sklenil po vseh pravilih. Ločitev se je v ostalem izvršila na prijateljski način. Sultan je svojo ženo sam spremljal do ladje, s katero se je odpeljala, in poslovil se je od nje s poljubom. Dal ji je letno penzijo in celo vrsto draguljev za spomin.

VSE PARNIKE

in LINIJE ki so važne za Slovence zastopa: SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE

PARNIKOV

SHIPPING NEWS

- 25. aprila: Lafayette v Havre, Aquitania v Cherbourg
- 26. aprila: Bremen v Bremen, Roma v Genoa
- 27. aprila: Queen Mary v Cherbourg, Ile de France v Havre
- 30. aprila: Paris v Havre, Conte di Savoia v Genoa
- 2. maja: Europa v Bremen
- 4. maja: Normandie v Havre, New York v Hamburg
- 6. maja: Vulcania v Trst
- 10. maja: Bremen v Bremen
- 11. maja: Queen Mary v Cherbourg, Hansa v Hamburg
- 12. maja: Champlain v Havre
- 14. maja: Rex v Genoa
- 18. maja: Normandie v Havre, Europa v Bremen
- 21. maja: Saturnia v Trst
- 25. maja: Queen Mary v Cherbourg
- 27. maja: Lafayette v Havre, Bremen v Bremen
- 28. maja: Conte di Savoia v Genoa
- 1. junija: New York v Hamburg, Aquitania v Cherbourg, Normandie v Havre
- 3. junija: Europa v Bremen
- 4. junija: Roma v Genoa
- 7. junija: Ile de France v Havre
- 8. junija: Queen Mary v Cherbourg, Hansa v Hamburg
- 11. junija: Rex v Genoa, Columbus v Bremen, Champlain v Havre
- 15. junija: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg, Bremen v Bremen
- 18. junija: Normandie v Havre, Bremen v Bremen
- 18. junija: Conte di Savoia v Genoa, Aquitania v Cherbourg
- 21. junija: Lafayette v Havre, Europa v Bremen
- 22. junija: Queen Mary v Cherbourg, Ile de France v Havre
- 25. junija: Vulcania v Trst
- 29. junija: New York v Hamburg, Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg
- 2. julija: Bremen v Bremen, Champlain v Havre, Rex v Genoa

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero
216 WEST 18th STREET, NEW YORK